

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **J. K.**
skazanego z art. 148 § 1 k.k. inne
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2021 r.,
w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa (...)
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 7 maja 2018 r., sygn. akt XVIII K (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego z kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

J. K. został oskarżony o to, że:

1. w nocy z 7 na 8 listopada 2016 r. w miejscowości K., działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia, zabił A. K., w taki sposób, że szarpał ją, przytrzymywał za ręce oraz zaciskał swoje ręce na szyi pokrzywdzonej, dwukrotnie uderzył drewnianą pałką w okolicę ciemieniową głowy po stronie prawej czym spowodował obrażenia w postaci: zasinień i wybroczyn

krwawych na szyi i w okolicy żuchwy, podbiegnięć krwawych w tkance podskórnej i mięśniach szyi po stronie prawej i lewej, złamania rogu mniejszego kości gnykowej po stronie lewej z podbiegnięciem krwawym, podbiegnięć krwawych w obrębie języka, wybroczyn krwawych pod spojówkami obu oczu oraz w błonie śluzowej jamy ustnej, dwóch ran tłuczonych w prawej okolicy ciemieniowej głowy, podbiegnięcia krwawego w tkance podskórnej prawej strony głowy, niewielkich podbiegnięć krwawych w okolicy podobojczykowej prawej oraz tkance podskórnej i mięśniach grzbietu, zasinień kończyn górnych, a następnie zacisnął na szyi pokrzywdzonej pasek od torby turystycznej i trzymając za pasek przeciągnął jej ciało po podłożu, czym spowodował zgon na skutek uduszenia gwałtownego w mechanizmie zagardlenia, tj. o czyn z art. 148 § 1 k.k.;

2. w nocy z 7 na 8 listopada 2016 roku w miejscowości K. zabrał w celu przywłaszczenia kartę bankomatową (...) Bank S.A. wystawioną na nazwisko A. K., dowód osobisty serii i nr (...) na nazwisko A. K. oraz dokumenty, którymi nie miał prawa rozporządzać w postaci: prawa jazdy serii i nr (...) na nazwisko A. K., dowodu rejestracyjnego serii i nr (...) samochodu H. nr rej. (...) wraz z potwierdzeniem zawarcia umowy OC nr (...) oraz kart lojalnościowych „N.”, „L.”, „M.” i „S.”, tj. o czyn z art. 278 § 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
3. w okresie od 14 listopada 2016 roku do 19 listopada 2016 roku w Ś. bezprawnie przewiózł za granicę z Polski do Szwecji dowód osobisty serii i nr (...) na nazwisko A. K., tj. o czyn z art. 275 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 maja 2018 r. Sąd Okręgowy w W., sygn. akt XVIII K (...):

1. oskarżonego J. K. w ramach czynu zarzuconego w pkt I uznał za winnego tego, że wieczorem 7 listopada 2016 roku w K., dwukrotnie uderzył A. K. drewnianą pałką w głowę, a następnie działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia zacisnął na jej szyi pasek od torby turystycznej, wywierając ucisk na szyję, czym spowodował zgon na skutek uduszenia gwałtownego w mechanizmie zagardlenia, tj. czynu z

- art. 148 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 148 § 1 k.k. wymierzył J. K. karę 25 lat pozbawienia wolności,
2. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego J. K. na rzecz M. K. i J. K. kwoty po 80.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,
 3. oskarżonego J. K. w ramach czynu zarzucanego w pkt I uznał za winnego tego, że w nocy z 7 na 8 listopada 2016 r w K. zabrał w celu przywłaszczenia kartę bankomatową (...) Bank S.A. wystawioną na nazwisko A. K., dowód osobisty serii i nr (...) na nazwisko A. K. oraz dokumenty, którymi nie miał prawa rozporządzać w postaci: prawa jazdy serii i nr (...) na nazwisko A. K., dowodu rejestracyjnego serii i nr (...) samochodu H. nr rej. (...), tj. czynu z art. 278 § 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,
 4. oskarżonego J. K. uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt III, na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami postępowania w tym zakresie obciążając Skarb Państwa,
 5. na podstawie art. 85 i art. 88 k.k. orzekł wobec J. K. karę łączną 25 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego, prokuratora oraz pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa (...):

1. apelację pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego M. K. w części dotyczącej czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie III części wstępnej wyroku, a przypisanego w punkcie IV wyroku pozostawił bez rozpoznania;
2. zaskarżony wyrok wobec J. K. zmienił w ten sposób, że uchylił zawarte w punkcie IV wyroku orzeczenie w zakresie czynu z art. 275 § 2 k.k. i na podstawie art. 11 § 1 k.p.k. postępowanie w tym zakresie umorzył;
3. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. oraz art. 526 § 1 i 2 k.p.k. wyrokowi zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania karnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd Apelacyjny rażąco dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, a tym samym zaakceptowanie błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, i uznanie, iż J. K. w dniu zdarzenia korzystał ze świadczonych przez A.K. usług seksualnych, zaś motywem zabójstwa pokrzywdzonej był fakt, że pokrzywdzona miesiączkowała, w sytuacji gdy powyższe nie wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, a pozostaje jedynie całkowicie dowolnym ustaleniem Sądu;
2. art. 457 § 3 k.p.k. poprzez zaniechanie wszechstronnej analizy zarzutu oznaczonego w apelacji obrońcy jako zarzut „5” i tym samym niewskazanie rozważań, dla których Sąd II instancji uznał zarzut ten za niezasadny, podczas gdy obrońca podniósł, że z zeznań świadka B. T. złożonych na rozprawie w dniu 1 lutego 2018 r. wynika, iż pokrzywdzona używała zamiennie swojego służbowego i prywatnego numeru telefonu, zaś jedynie nieliczne, najbliższe A. K. osoby znały jej prywatny numer, skutkiem czego nie sposób uznać, iż fakt, że J. K. kontaktował się z pokrzywdzoną pod numerem telefonu, którego używała głównie do porozumiewania się ze swoimi klientami w zakresie oferowanych usług seksualnych, świadczył, iż również J. K. był klientem pokrzywdzonej, co Sąd przyjął, tym samym błędnie ustalając stan faktyczny w sprawie;
3. art. 457 § 3 k.p.k. poprzez zaniechanie wszechstronnej analizy zarzutu oznaczonego w apelacji obrońcy jako zarzut „2” i nie odniesienie się do rozważań obrońcy, które zakładały, że jeśliby odrzucić, jak czyni to Sąd, wyjaśnień J. K. w tym zakresie, w którym podał, że A.K. w dniu zdarzenia „groziła” mu tamponem nasączonym krwią wyciągniętym z kosza na śmieci, to nie sposób wyjaśnić skąd skazany mógł w ogóle dowiedzieć się, że pokrzywdzona

miesiączkuje, bowiem nielogicznym i sprzecznym z doświadczeniem życiowym jest uznanie, że A.K. miała poinformować o tym J. K. w rozmowie, jak również z pewnością skazany nie mógłby tego zauważyć podczas hipotetycznego stosunku seksualnego, skoro A.K. maskowała ten stan, poprzez umieszczenie w swojej pochwie kawałka gąbki, co doprowadziło do bezzasadnego odrzucenia wyjaśnień J. K. co do przedmiotowej okoliczności i skutkowało ustaleniem błędnego stanu faktycznego w sprawie;

4. art. 457 § 3 k.p.k. poprzez zaniechanie wszechstronnej analizy zarzutu oznaczonego w apelacji obrońcy jako zarzut „2” i nie odniesienie się do argumentacji obrońcy dotyczącej całkowicie dowolnego ustalenia Sądu *meriti*, jakoby z wyjaśnień J. K. wynikało, że krew menstruacyjna wzbudza z nim strach, podczas gdy skazany nigdy tego nie deklarował, a co za tym idzie dowolnego i wadliwego ustalenia motywu zabójstwa pokrzywdzonej i bezpodstawnego odrzucenia wyjaśnień J. K. co do przyczyny przedmiotowego zajścia;

Na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k. obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Okręgowy w W. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wywiedziona przez obrońcę skazanego jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym, o jakim mowa w art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy stwierdzić, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a powody jej wniesienia określa przepis art. 523 k.p.k. Wzruszenie prawomocnego orzeczenia w jej drodze możliwe jest jedynie w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

W tym kontekście podkreślić należy, że postępowanie sądowe w rozważanej sprawie nie jest obarczone żadnymi uchybieniami określonymi w art. 439 k.p.k., jak również innymi, które należałoby zakwalifikować jako rażące naruszenie prawa

mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku. Lektura treści zarzutów kasacyjnych oraz ich rozwinięcia, zawartego w uzasadnieniu tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, może rodzić wątpliwości co do tego, czy autor kasacji wystarczająco wnikliwie zapoznał się z motywacyjną częścią orzeczenia Sądu odwoławczego. Uwaga ta poczyniona jest głównie w kontekście zarzutów rzekomej obrazy art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. Uzasadnienie skarżonego orzeczenia dowodzi, że Sąd Apelacyjny w (...), zgodnie z art. 433 § 2 k.p.k., rozważył wszystkie zarzuty i wnioski sformułowane w środku odwoławczym. Nie ma również najmniejszych podstaw do twierdzenia, że doszło do obrazy art. 457 § 3 k.p.k. Przeciwnie, uzasadnienie Sądu odwoławczego wyczerpująco wyjaśnia czym kierował się ten Sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski skargi etapowej uznał za niezasadne.

Kasacja, powielająca zarzuty zwykłego środka odwoławczego, stanowi jedynie próbę spowodowania dokonania przez Sąd Najwyższy, niedopuszczalnej przecież, ponownej kontroli instancyjnej i to tylko z tego powodu, że skarżący, nie akceptując stanowiska Sądu *ad quem*, ponawia wyrażone już stanowisko procesowe.

Podzielić należy stanowisko prokuratora, iż tak sformułowane zarzuty kasacyjne stanowią w istocie próbę uczynienia z postępowania kasacyjnego trzeciej merytorycznej instancji kontroli orzeczenia. Nie jest rolą Sądu Najwyższego czynienie własnych ustaleń faktycznych w przekazywanych mu do rozpoznania sprawach, do czego najwyraźniej dąży skarżący w taki, a nie inny sposób formułując złożony przez siebie nadzwyczajny środek odwoławczy. Pamiętać należy, a zwłaszcza na uwadze winien mieć to profesjonalny pełnomocnik będący adwokatem lub radcą prawnym, że celem postępowania kasacyjnego nie jest ani powielająca kontrolę apelacyjną ocena rozumowania sądu *meriti*, ani kontrola przeprowadzonych w sprawie ustaleń faktycznych (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2012 r. V K.K. 125/12, *LEX nr 1277781*).

W odniesieniu do zarzutu pierwszego wskazać należy, że stanowi on w istocie dosłowne powielenie zarzutu apelacyjnego z pkt 1. W tym kontekście zauważyć należy, że Sąd odwoławczy odniósł się do tej kwestii na s. 13 -15 uzasadnienia wskazując, że nie ulega wątpliwości, iż motyw wizyty oskarżonego u

pokrzywdzonej miał charakter czysto seksualny o czym świadczyły m. in. dane z logowania telefonu oskarżonego, które potwierdziły częstotliwość w inicjowaniu połączeń telefonicznych z pokrzywdzoną oraz fakt, że ciało pokrzywdzonej zostało odnalezione praktycznie nagie. W związku z tym nie sposób doszukać się rażącej obrazu przepisów postępowania w tym zakresie. Obrazy art. 7 k.p.k. nie stanowi także fakt, że w ocenie strony poczynione ustalenia faktyczne i ocena dowodów jest dla skazanego niekorzystna i nie spełnia jego oczekiwań.

Jako oczywiście bezzasadny jawi się także zarzut opisany w punkcie 2 zarzutów kasacji. W realiach niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny w (...) podzielił ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy. Wskazał przy tym, iż „oskarżony każdorazowo kontaktował się z A. K. na jej „służbowy” numer telefonu, a w swoim telefonie jej numer miał zapisany pod nazwą „Ryby P. K.”. W kontaktach z klientami pokrzywdzona posługiwała się imieniem K., a nie A. Nie była posiadaczką hodowli ryb, nie trudniła się ich handlem, posiadała w mieszkaniu jedną rybkę”. (s. 14 uzasadnienia SA).

Na uwzględnienie nie zasługiwał również zawarty w punkcie 3 i 4 kasacji zarzut naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. poprzez zaniechanie wszechstronnej analizy zarzutu oznaczonego w apelacji i nie odniesienie się do rozważań obrońcy z pkt 2 apelacji. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Apelacyjny odniósł się także i do tej kwestii wskazując, że oskarżony budując sobie linię obrony nieprawdziwie kreował agresywne zachowania pokrzywdzonej. Biorąc pod uwagę przewagę fizyczną oskarżonego nad pokrzywdzoną nie sposób uznać, że nie miał on możliwości przerwania ewentualnej agresji A. K. Nadto, nawet gdyby uznać za wiarygodne twierdzenia oskarżonego, że wyrzucił zużyty tampon do kosza, to jak zauważa Sąd Apelacyjny, dowodu tego nie ujawniono, natomiast ostatnie założenie worka miało miejsce przed ponownym przyjściem oskarżonego do pokrzywdzonej, co zostało zarejestrowane na nagraniach z monitoringu (s. 16 - 18 uzasadnienia SA).

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych

ocen płynących, bez wykazania uchybień - i to rażących - w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt III KK 265/17, baza orzeczeń Supremus).

Implikacją przedstawionych powyżej rozważań Sądu Najwyższego musiało być orzeczenie na posiedzeniu o oddaleniu, jako oczywiście bezzasadnej, wniesionej w tej sprawie kasacji.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia treść art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., bowiem uiszczenie kosztów sądowych byłoby dla skazanego zbyt uciążliwe z uwagi na jego sytuację finansową oraz wysokość orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności.